

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ**2004 m. balandžio 16 d.****Europos Sąjungos Tarybos prašymu dėl pasiūlyto Tarybos reglamento dėl į eurų monetas panašių medalių ir žetonų****(COM(2004) 39 galutinis)****(CON/2004/13)**

(2004/C 134/07)

1. 2004 m. vasario 16 d. Europos centrinis bankas (ECB) gavo Europos Sąjungos Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl pasiūlyto Tarybos reglamento dėl į eurų monetas panašių medalių ir žetonų (toliau – pasiūlytas reglamentas).
2. ECB kompetencija teikti nuomonę yra grindžiama Europos bendrijos steigimo sutarties 123 straipsnio 4 dalimi. Vado-vaudamasi Europos centrinio banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmu sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

medalių ir žetonų, kurie turi į eurų monetas panašių tam tikrų vaizdinių savybių arba yra nustatyto į eurų monetas panašaus dydžio, gamybą, pardavimą, importą bei platinimą pardavimo arba kitais komerciniais tikslais. Šioje srityje ECB remia tolesnių veiksmų poreikį Bendrijos lygiu ir sveikina tai, kad Komisija pasirinko reglamentą kaip reguliavimo priemonę. Laikantis tokio požiūrio bus užtikrinta, kad pasiūlytame reglamente nustatytos apsauginės taisyklės bus suderintai taikomos visoje Europos Sąjungoje, ir bus garantuotos pakankamai vienodos veiklos sąlygos visiems ekonominiams subjektams, užsiimantiems medalių ir žetonų gamyba, platinimu, importu ar pardavimu. Be to, ECB mano, kad pasiūlyto reglamento priėmimas yra tinkama priemonė siekiant užtikrinti eurų monetų, kaip mokėjimo priemonių, vientisumą.

Bendri svarstymai

3. Remiantis Komisijos aiškinamuoju raštu, pasiūlytas reglamentas reglamentuoja žodžių „euro“ ir „euro cent“ bei euro simbolio (€) vartojimą žymint metalinius objektus, turinčius monetų išvaizdą ir/arba technines jų savybes (medalius ir žetonus), bei apibrėžia panašumo į eurų monetas, kuris turėtų būti draudžiamas medaliuose ir žetonuose, lygius. Pasiūlytu reglamentu siekiama apsaugoti plačiąją visuomenę nuo su eurų monetomis susijusio sukčiavimo ir painiojimo, nes plačioji visuomenė galėtų manyti, jog žodžius „euro“, „euro cent“ ar euro simbolių turintys medaliai ir žetonai yra teisėti, arba medaliai ir žetonai galėtų būti apgavikiškai naudojami grynųjų pinigų apdorojimo mašinose, jeigu jų dydis ir savybės būtų panašios į eurų monetų savybes. Pasiūlytas reglamentas taip pat nustato vienodas tokių medalių ir žetonų gamybos sąlygas. ECB sutinka su pasiūlytame reglamente nustatytais tikslais, taip pat pritaria susirūpinimui dėl supainiojimo ir/arba apgaulės rizikos, kurią kelia į eurų monetas panašūs medaliai ir žetonai.
4. ECB supranta, kad pasiūlytas reglamentas buvo parengtas Komisijai įvertinus tolesnių veiksmų Bendrijos lygiu poreikį, kaip nustatyta 2002 m. rugpjūčio 19 d. Komisijos rekomendacijos 2002/664/EB dėl į eurų monetas panašių medalių ir žetonų (toliau – Rekomendacija) ⁽¹⁾ 3 straipsnio paskutiniame sakinyje. Pasiūlytas reglamentas uždraus

Konkretūs svarstymai

5. Pasiūlytame reglamente visų pirma pateikiama keletas apibrėžimų. ECB pažymi, kad pasiūlyto reglamento 1 straipsnio c dalyje apibrėžta sąvoka „medaliai ir žetonai“ patobulina sąvoką, apibrėžtą Rekomendacijos 1 straipsnio c dalyje. Konkrečiai, naujoji sąvoka neapima ruošinių, skirtų monetoms kalti. Be to, dabar sąvoka apima ne tik tuos medalius ir žetonus, kurie tik turi monetų išvaizdą, bet ir tuos, kurie turi technines monetų savybes. Todėl ECB sveikina naujos „medalių ir žetonų“ sąvokos tikslumą ir plačią jos taikymo apimtį, kuri suteikia teisinį tikrumą ir sudarys sąlygas efektyviai taikyti pasiūlytą reglamentą.
6. Dėl II priede paskirtųjų institucijų sąrašo, nors ECB pripažįsta, kad nacionalinės paskirtosios institucijos veikiausiai bus tos valstybių narių institucijos, kurios yra atsakingos už monetų kaldinimą, ECB mano, kad valstybės narės gali norėti skirti ir kitas institucijas pasiūlytam reglamentui įgyvendinti. Todėl ECB siūlo, kad valstybės narės, kai pasiūlytas reglamentas bus priimtas, nurodytų savo „paskirtąsias institucijas“.

⁽¹⁾ OL L 225, 2002 8 22, p. 34.

7. ECB sveikina „kontrolinės juostos“ sąvokos įtraukimą į pasiūlyto reglamento 1 straipsnio g dalį, siejant ją su III priedo 1 skirsnyje nurodyta reikšme. 1 skirsnio a dalis apibrėžia medalių ir žetonų dydžio kontrolinę juostą kaip „skersmens ir briaunų aukščio verčių derinių rinkinį, atitinkamai įtrauktą į skersmens ir briaunų aukščio kontrolinę sritį“. 1 skyriaus b ir c dalys nustato „skersmens kontrolinės srities“ ir „briaunų aukščio kontrolinės srities“ technines specifikacijas. ECB mano, kad, įtraukus „kontrolinės srities“ apibrėžimą į pasiūlytą reglamentą, sustiprinamas teisinis jo taikymo tikrumas, nes šiuo apibrėžimu nustatomos techninės specifikacijos draudžiamiems medaliams ir žetonams nustatyti ir tokiu būdu suteikia galimybę plačiau visuomenei, ypač gamintojams ir mažmenininkams, žinoti savo teises pareigas gaminant ir/arba parduodant medalius ir žetonus.
8. ECB sveikina apsaugines nuostatas, nustatytas pasiūlyto reglamento 2 straipsnyje. Jos apima tokias situacijas, kai dėl savo išvaizdos ar dydžio medaliai ar žetonai galėtų būti supainiojami su tikromis eurų monetomis. ECB ypač pažymi, kad 2 straipsnio a ir b dalyse padarytas aiškus skirtumas tarp medalių ir žetonų, turinčių žodžius „euro“, „euro cent“ ar euro simbolį, ir tų, kurie tik patenka į kontrolinę juostą, nepriklausomai nuo to, ar jie turi tokius žodžius ar simbolius, ar ne. Šiuo atžvilgiu abiejų kategorijų medalių ir žetonų gamybos, pardavimo, importo ir platinimo pardavimo arba kitais komerciniais tikslais draudimas, atrodo, yra pakankamas, siekiant užkirsti kelią bet kokiam pavojui, kad plačioji visuomenė juos ims painioti. Tie patys svarstymai dėl kelio užkirtimo bet kokiam pavojui, kad plačioji visuomenė juos ims painioti, taikomi pasiūlyto reglamento 2 straipsnio c dalies nurodytam draudimui dėl medalių ir žetonų, turinčių bet koki dizainą savo paviršiuje, kuris yra „panašus į bet kurią kitą nacionalinį averso dizainą arba į eurų monetų bendrąjį reversą, arba yra identiškas ar panašus į 2 eurų monetos briaunos dizainą“. Tačiau ECB pažymi, kad nuoroda į „simbolį, artimą euro simboliui, kartu su nominalios vertės nurodymu“, kaip nustatyta Rekomendacijos 2 straipsnio b dalyje, nėra įtraukta į pasiūlyto reglamento 2 straipsnį. ECB rekomenduotų pasiūlytame reglamente išlaikyti šią nuorodą, nes, naudojant tokius simbolius, plačiąją visuomenę taip pat galima supainioti. ECB tiki, kad, įtraukus šią nuorodą, būtų praplėsta apsauginių nuostatų apimtis ir sustiprintas jų efektyvumas.
9. Pasiūlyto reglamento 3 straipsnis nustato išimtis nuo šių pirma išnagrinėtų apsauginių priemonių. ECB pažymi, kad ši nuostata apima medalius ir žetonus, kurie negali būti supainioti su eurų monetomis dėl to, kad jų dydis yra už kontrolinės juostos ribų, net jeigu jie turi žodžius „euro“, „euro cent“ arba euro simbolį be nurodytos nominalios vertės, arba kai jų dydis dėl jų formos arba sudėties yra kontrolinės juostos ribose. ECB supranta, kad tokie medaliai ir žetonai kelia tik labai nedidelį supainiojimo pavojų ir todėl turėtų būti leidžiami.
10. Pasiūlyto reglamento 4 straipsnis nustato leidžiančių nukrypti nuostatų sistemą, paremtą leidimais, kuriuos suteikia valstybės narės paskirtosios institucijos, kai medalis arba žetonas yra pagamintas ar pirmą kartą importuotas, arba Komisija, tenkindama trečiųjų valstybių prašymus. ECB pažymi, kad pagal 4 straipsnio 1 dalį suteikiami leidimai leis naudoti žodžius „euro“ arba „euro cent“ laikantis kontroliuojamų naudojimo sąlygų tais atvejais, kai nėra supainiojimo pavojaus. Tačiau 4 straipsnio 1 dalis nenustato konkrečių leidžiančių nukrypti nuostatų leisti naudoti euro simbolį. ECB nemato pateisinamų priežasčių tam, kad euro simbolis ir žodžiai „euro“ bei „euro cent“ būtų naudojami skirtingai. Be to, 4 straipsnio 1 dalies atžvilgiu, Komisijos aiškinamasis raštas aiškiai nurodo konkrečias nuo 2 straipsnio a dalies leidžiančias nukrypti nuostatas, kai inter alia „euro simbolis naudojamas [...] praktiniais tikslais“. Todėl ECB rekomenduoja į pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 1 dalį įtraukti nuorodą į euro simbolį. ECB taip pat supranta, kad kai toks leidimas suteikiamas, susijęs ekonominis subjektas valstybėje narėje turi būti aiškiai atpažįstamas medalio arba žetono paviršiuje ir medalio ar žetono averse ar reverse turi būti išpausta nuoroda „Neteisėta mokėjimo priemonė“. Šiuo atžvilgiu ECB rekomenduotų, kad 4 straipsnio 1 dalis apimtų nuorodą į mažiausią žodžių „Neteisėta mokėjimo priemonė“ dydį, nes, jeigu šios nuorodos nebus, yra pavojus, kad bus naudojamos tik sunkiai įskaitomos raidės. Be to, ECB pažymi, kad leidimai, kurie bus suteikiami pagal 4 straipsnio 2 dalį, taikomi medaliams ir žetonams, kurių dydis yra kontrolinės juostos ribose, su sąlyga, kad nėra supainiojimo pavojaus ir kad skersmens ir briaunų aukščio verčių bei skersmens ir metalo savybių derinių sąlygos yra patenkinamos. ECB visiškai neprieštarauja dėl leidžiančių nukrypti nuostatų sistemos, nustatytos pasiūlyto reglamento 4 straipsnyje, nes medaliai ir žetonai, kurie jos laikantis yra leidžiami, turi atitikti griežtas vaizdines ar fizines sąlygas, kad nebūtų nė menkiausio supainiojimo pavojaus.

11. ECB pažymi, kad pasiūlyto reglamento 4 straipsnio 3 dalis suteikia atitinkamai valstybės narės paskirtajai institucijai arba Komisijai kompetenciją paskelbti, ar dizainas yra panašus į bet kurį nacionalinį averso dizainą arba eurų monetų bendrąjį reversą, arba į 2 eurų monetos briaunos dizainą. Sveikindamas nuostatos turinį, ECB norėtų atkreipti Tarybos dėmesį į tai, kad jis nesudaro nukrypti leidžiančios nuostatos nuo apsauginių nuostatų, nustatytų pasiūlyto reglamento 2 straipsnyje, tačiau daugiau deklaratyvią galią, suteiktą valstybių narių institucijoms arba Komisijai. Siekdamas teisinio nuoseklumo ir tikrumo taikant pasiūlytą reglamentą, ECB rekomenduotų perkelti 4 straipsnio trečią dalį į 2 straipsnį
12. ECB pažymi, kad pasiūlyto reglamento 5 straipsnio 2 dalis turi pereinamojo laikotarpio nuostatą, leidžiančią medalius ir žetonus, kurie išleisti prieš įsigaliojant pasiūlytam reglamentui, bet neatitinka jo nuostatų, toliau naudoti vėliausiai iki 2012 m. pabaigos. ECB supranta, kad ši nuostata yra būtina siekiant užtikrinti tokių medalių ir žetonų savininkų ir/arba turėtojų teisėtus lūkesčius.
13. ECB pažymi, kad pasiūlyto reglamento 6 straipsnis įpareigoja valstybes nares nustatyti efektyvius, proporcingus ir atgrasančius įstatymus, teisės aktus ir administracines nuostatas dėl baudų, kurios bus taikomos už pasiūlyto reglamento pažeidimus iki 2005 m. sausio 1 d. ECB sveikina šią nuostatą, nes, siekiant garantuoti efektyvų pasiūlyto reglamento nuostatų taikymą, teisinės sistemos priėmimas dėl sankcijų valstybių narių lygiu yra neginčijamai būtinas.

Priimta Frankfurte prie Maino, 2004 m. balandžio 16 d.

ECB pirmininkas
Jean-Claude TRICHET